

Tėvynė

CHKD. JAN 16 1971

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ
MERIKOJE ORGANAS

No. 43

New York, N.Y. -10001- 1970 m. Decer

63 metai

PIRMOJE EILĖJE SLA TAUTINĖ FONDACIJA

MŪSŲ KUOPOS IR DAUGELIS SUSIVIENIJIMO VEIKĖJŲ TURI PAPRATIMĄ METINIŲ ŠVENČIŲ PROGA DARYTI AUKAS TOMS ORGANIZACIJOMS IR ĮSTAIGOMS KURIOS JŲ NUOMONE YRA TO VERTOS. PAREMTI LIETUVIŠKĄ DARBĄ YRA REIKALINGA IR TOKIOS AUKOS VERTOS IR SUPRANTAMOS. BET MŪSŲ SUSIVIENIJIMO KUOPOS, O LABIAUSIA SAMONINGI VEIKĖJAI PIRMOJE EILĖJE PRIVALO RŪPINTIS MŪSŲ PRADĖTŲ IR VYKDOMŲ DARBŲ PALAIKYMU.

Mūsų Susivienijimas yra ir savo amžiumi seniausia organizacija ir savo darbais praeitų dešimtmečių eigoje labai ir labai daug nusipelnusi organizacija. Rodos, nereikia nei daug aiškinti, nei laukti iš šalies rekomendacijų.

Taip pat puikiai kiekvienam žinoma, jog mūsų Susivienijimas veikia glaudžiai su visomis patriotinėmis šios šalies lietuvių organizacijomis, o taip pat paremia visus kilnius lietuvių darbus ir siekimus. Juk kiekvienas mūsų Seimas būtinai skiria kultūriniam reikalams tam tikras pinigų sumas ir pagelbsti tiems, kas yra reikalingas mūsų pagalbos.

GERBKIME TAURIAS SUSIVIENIJIMO TRADICIJAS

Kas pažįsta Susivienijimo praeitį ir jo

istoriją, gerai žino tas kilnias tradicijas, kurios ilgainiui išsiskynė mūsų organizaciniame gyvenime. Pirmiausia, kas yra brangu ir kas pagelbėjo mums rasti lietuvių tarpe pritarimą, tai Susivienijimo valia ir troškimas jungti visus, pagal seną terminologiją - "geros valios lietuvius" bendram darbui. Partiškas ir srovinis dominavimas yra svetimi Susivienijimo gyvenime. Tad Susivienijimas ir sulauke savo veikime pagarbos, bei visuotino pritarimo.

SUSIVIENIJIMO PINIGAIS IR PER PATĮ SUSIVIENIJIMĄ REMKIME KILNIUS DARBUS.

Mūsų skiltyse jau daug buvo rašyta apie SLA Tautinę Fondaciją. Jos tikslai žinomi - remti lietuvių mokslo, meno ir bendrai kultūrinius darbus. Ši Fondacija jau eilę

metų veikia ir dažnai gauna aukas.

Bet reikia kartais nusistebėti, jog mūsų veikėjai kuopų ir apskričių išteklius duosniai skirsto įvairioms organizacijoms, o apie SLA Tautinę Fondaciją lyg ir pamiršta.

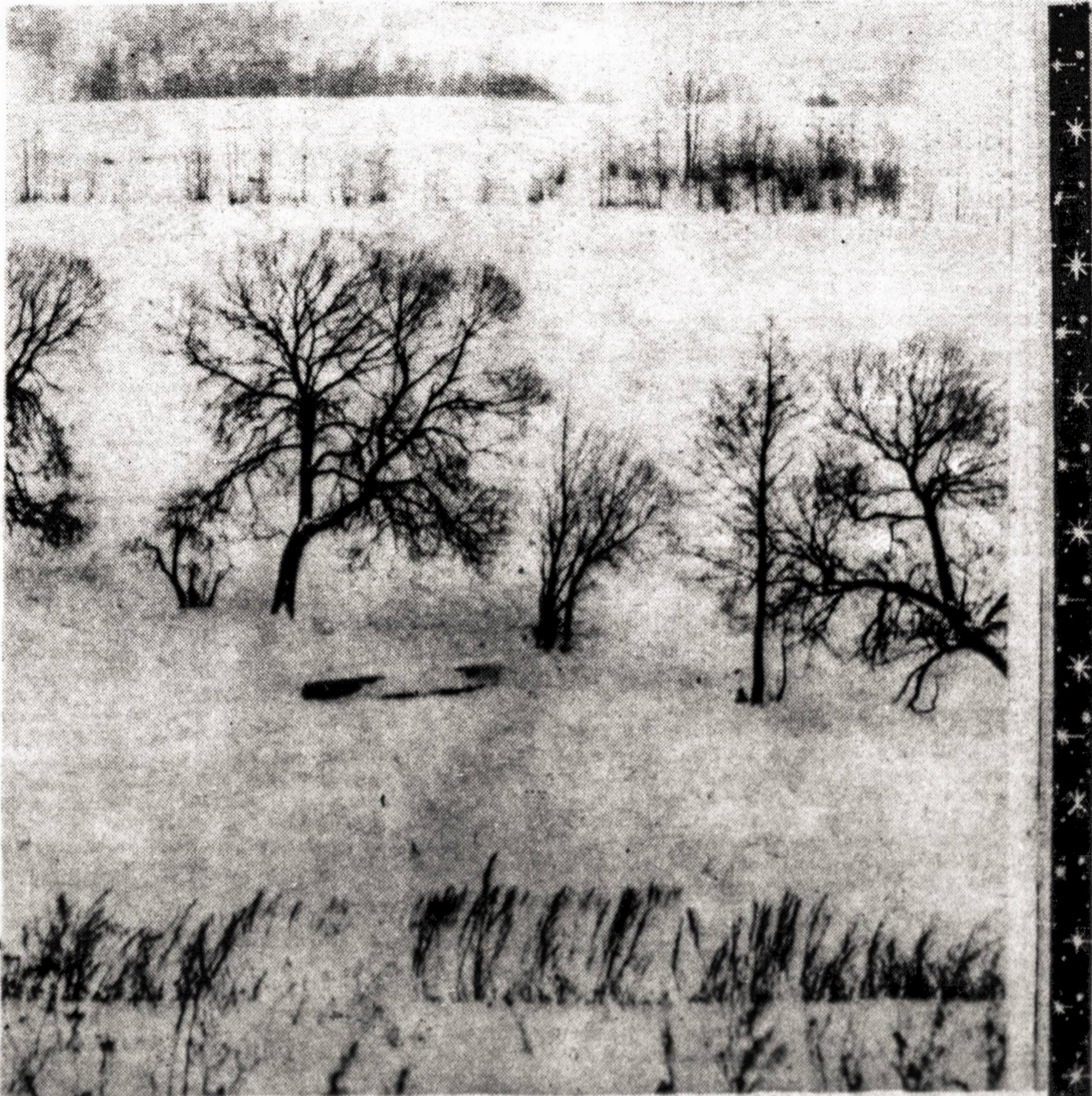
Aiškus neapdairumas. Mūsų organizacijos veikėjų sukaupti pinigai neabejotinai bus tiksliausiai panaudoti ir geriausiai paskirstyti kaip tik mūsų pačių priežiuroje. SLA Tautinė Fondacija veikdama paties Susivienijimo apimtyje, geriausia žino kam ir kiek paskirti lėšų, kad būtų paremtas reikalingiausias darbas ir kad būtų prisilaikyta taurių Susivienijimo tradicijų.

Dabar, kaip tik prisiartinio metinės šventės, baigiame šiuos 1970 metus ir suveddami sąskaitas, jeigu randame, kad galime paaukoti geriems lietuviškiems tikslams, skirkime savo sutaupytus pinigus pirmoje eilėje SLA TAUTINEI FONDACIJAI.

Lietuviai Vilniuje turi daugumą

New York Times skelbia savo korespondento James Clarity pranešimą, kuriame sakoma, jog dabartiniu metu, kai aiškėja visuotino Vilniaus gyventojų surašymo duomenys; pasirodo, jog lietuviai Vilniaus mieste jau sudaro gyventojų daugumą. Šis reiškinys yra įsidėmėtinas ir svarbus lietuvių tautos likiminių kovoje dėl išlaikymo lietuvių prioriteto gimtame krašte. Mes gerai žinome, koks didelis spaudimas daromas rusų, nacionaliniai nusiteikusių, tik gal bolševikine skraiste prisidengusių, kad Lietuvos didesniuose miestuose nustelbti lietuvišką elementą. Taip pat veržlūs Vilniuje lenkai, kurie Pilsudskio laikais dominavo. Tad šis lietuvių laimėjimas itin brangus. Mūsų tėvynainiai ir sunkiose sąlygose gyvendami tautiniu požiūriu tebėra stiprūs ir jų nacionalinė savigarba tebėra aukštame laipsnyje.

Minėtas korespondentas nurodo, kad 1959 m. surašyme Vilniuje lietuviai iš bendro gyventojų skaičiaus 236,000 turėjo tik 40%, o kiti buvo rusai, lenkai, ukrainiečiai ir žydai. Dabar Vilniuje, pagal 1970 metų gyventojų surašymą jau gyventojų skaičius pakilo iki 372,000 ir kas svarbiausia, dabar Vilniuje lietuviai sudaro daugumą. New York Times korespondentui jaunas lietuvis besikalbant Vilniaus gatvėje, pasididžiudamas pareiškė: -Pagaliau mes esame daugumoje savo šalies sostinėje.

DABAR GILI ŽIEMA LIETUVOJE.

Lithuanian Weekly

Published Every Friday
by the Lithuanian Alliance of America

JUOZAS PETRĖNAS
EDITOR

ALGIRDAS BUDRECKIS
MANAGER

Yearly Subscription Rates:
In the United States\$4.00
To Foreign Countries\$5.00

307 WEST 30th STREET
NEW YORK, N. Y. 10001
Telephone LACKAWANNA 4-5529

Entered as Second Class Matter November 28, 1910,
at the Post Office at New York, N. Y., under the Act
of March 8, 1878.

SLA kuopų pranešimai ir skubus raštai redakcijai
reikia siųsti ne vėliau, kaip prieš savaitę, laikraščio
numeriu išsainant.

Keičiant adresą būtina pranešti senasis adresas ir
nurodyti naujo adreso pašto zonos numerį.
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Aukų rinkėjų turime daug

Metų bėgyje nepraeina dienos ar savaitės, kad kas nors į mus nesikreiptų ir nepaprašytų aukos. Ir kiekvienas aukų rinkėjas randa reikalo išaiškinti, kaip yra svarbus tas dalykas, kuriam aukas jie pasiryžo rinkti.

Na, tiesa pasakius, čia yra toks reiškinys, kuris šios šalies lietuvių tarpe taip giliai įsmigo, jog paprastai aukojama daug negalvojančių. Nepatogu, girdi, atvesti prašymą, negražu pasirodyti šykštuoliu. Ir aukojama ir aukojama.

Įdomu būtų apskaičiuoti kiek tūkstančių, neabejotinai šimtų tūkstančių ar net milijonais skaičiuojamų aukų mūsų žmonės sudeda. Rodos, kad visus suaukotus pinigus krūvon sudėjus susidarytų tokios įspūdingos sumos, kad jomis galima būtų tikrai šį tą stambaus padaryti ir mūsų gyvenime kūrybingai pasireikšti.

Bet visi šie pinigai, dažniausia visai smulkiais sumomis išbarstyti, kaip matome, nepastebimai dingsta or nesuvaldina jokio žymesnio vaidmens.

Negali pasakyti, kad visi aukų rinkėjai neverti dėmesio. Ir netenka abejoti, jog patys rinkėjai tiki savo tikslams, kuriems jie aukas renka. Tiesioginio nesąžiningumo, arba, kaip sakoma, visuomenės geros valios išnaudojimo dažnai lyg ir nepasitaiko. Bet vis tik toks jausmas, kad aukų rinkime nėra tikslumo ir nepastebimas koks nors planingumas lietuvišką gyvenimą tobulinti.

Iš to išplaukia, kad kartais pasidaro tiesiog gaila tų pinigų, kurie aukomis smulkiai išbarstomi, bet tos naudos, kokia pageidaujama, nesimato.

Taigi dabar, kai prisiartinu, taip tariant, metinis aukų rinkimo sezonas, labai vertėtų pagalvoti, būtent kam, ir būtent kiek kam

JAV IR PASAULIO LIETUVIAI

* INŽ. ALEKSANDRAS CHAPLIKAS, SLA viceprezidentas, žiniomis iš Bostono, kandidatuoja į Bostono Lietuvių Piliečių draugijos sekretorius. Šioje draugijoje A. Chaplikas dirba jau 25 metus. Jis buvo pirmininku, išdininku, direktorium. Dabar tikimasi, jog jis bus išrinktas šios draugijos sekretorium.

* LILIJA ŠUKYTĖ, pagarsėjusi dainininkė Metropolitan operoje, daunuoja pagrindinį vaidmenį Glucko operoje "Orfeo et Euridice". Spektakliai su Lilija Šukyte įvyks gruodžio 19, 24 ir 30 dienomis. Dar numatomas jai dalyvaujant spektaklis ateinančių metų sausio 4 d. Po to dainininkė vėl grįžtanti į Muncheną, kur ji pastoviai dainuoja vietos operoje.

* MAIRONIO LITUANISTINĖ mokykla New Yorke, savo auklėtiniais Kalėdų eglutę rengia Maspetho parapijos salėje gruodžio 27 d., 4 val. po piet. Programą atliks šios mokyklos auklėtiniai vadovaujami mokytojų Aušros Kregždytės ir Dalios Baker. Bus vaikiškiams loterija.

* NEW YORKO Tautinių Šokių grupė, šio didmiesčio valdybos pakviesta dalyvauti tautų festivalyje, kuris įvyks gruodžio 27 d., 3:30 val. po piet, General Motors salėje 5 Avenue. Suprantama, kad lietuviai šiame lietuvių pasirodyme turėtų dalyvauti ir saviškius parenti.

* VASARIO 16 D. minėjimas šiais metais, pagal vietos ALTo vadovybės nustatymą, turės įvykti Franklin K. Lane salėje.

* "LIETUVIAI TELEVIZIJOJE" - programos Chicagoje valdyba savo susirinkime nutarė kreiptis į lietuvius biznierių, kad jie skelbtųsi šioje programoje, o šios programos žiūrovai prašomi parenti aukomis.

duoti. O svarbiausia reikėtų aukas nukreipti per pačias didžiausias ir svarbiausias lietuviškas organizacijas, kad jos atsakingu asmeniu vadovaujamos pinigus sunaudotų tikrai gyvybiniai svarbiems reikalams tenkinti.

Lietuvius patrijotas, suprantama, laiko savo pareiga renti tautinius darbus. O šie lietuvių tautiniai darbai, kaip žinia yra šakoti. Reikalų atsiranda begalinis skaičius. Čia ir kyla klausimas ar aukotojas neturi apdairiai pasirinkti tik tuos reikalus, kuriuos jis būtinai yra pasiryžęs remti.

Juk turim visą eilę tokių apsuškių asmenų, kurie ne tik kartines aukas renka, bet ir siekia, kad lietuvis jiems užrašytų visą savo palikimą. Kartais aiškinama, kad pinigai bus sunaudoti "lietuviškam reikalui", o praktikoje dažnokai pasitaiko, jog pinigai geraširdžių lietuvių paaukoti ar testamentu užrašyti, patenka svetimų tautų žmonėms ir tokioms institucijoms, kurios visai nepaiso jokio lietuviško reikalo. Tad atsargus apsi galvojimas čia visai bus ne pro šalį.

***** Tėvynė 2

MIRĖ PRELATAS MYKOLAS KRUPAVIČIUS

Jis buvo gimęs 1885 metais Balbieriškyje, baigė Veiverių mokytojų seminariją, po to kunigų seminariją ir Petrapilyje dvasinę akademiją. Jis buvo ryškiausias katalikiškojo sparno politikos vadas ir kalbėtojas. Ypatingai didelė jo įtaka buvo pradedant Steigiamuoju Seimu, kada jo šalininkai turėjo persvarą ir dominavo anų metų Lietuvos politiniame gyvenime. Pastarajam demokratiniams rinkimais šauktame seime jis neteko turėtos įtakos. Po gruodžio 17 d. perversmo, pradžioje jis sveikino naują A. Smetonos ir A. Voldemaro vyriausybę, o po kiek laiko su savo bloku perėjo į opoziciją. Apleidęs Lietuvą, Vak. Vokietijoje jis buvo VLIKO pirmininku. Mirė Cicero, Chicagos priemiestyje. Prel. M. Krupavičius mirė šio gruodžio 4 d. sulaukęs 85 metų amžiaus. Testamente įsakė palaidoti jį kukliai ir barzdos neskusti, nes nori pasilikti toks, kaip buvo gyvas.

* KUN. P. GEISČIŪNAS, BALFo reikalų vedėjas pareiškė: "Mes nesame nustebę ką rusai padarė su nelaimingu lietuviu, bet mes stebimės, kad amerikiečiai nieko nedarė, kad išgelbėtų šį laisvės ieškantį lietuvi".

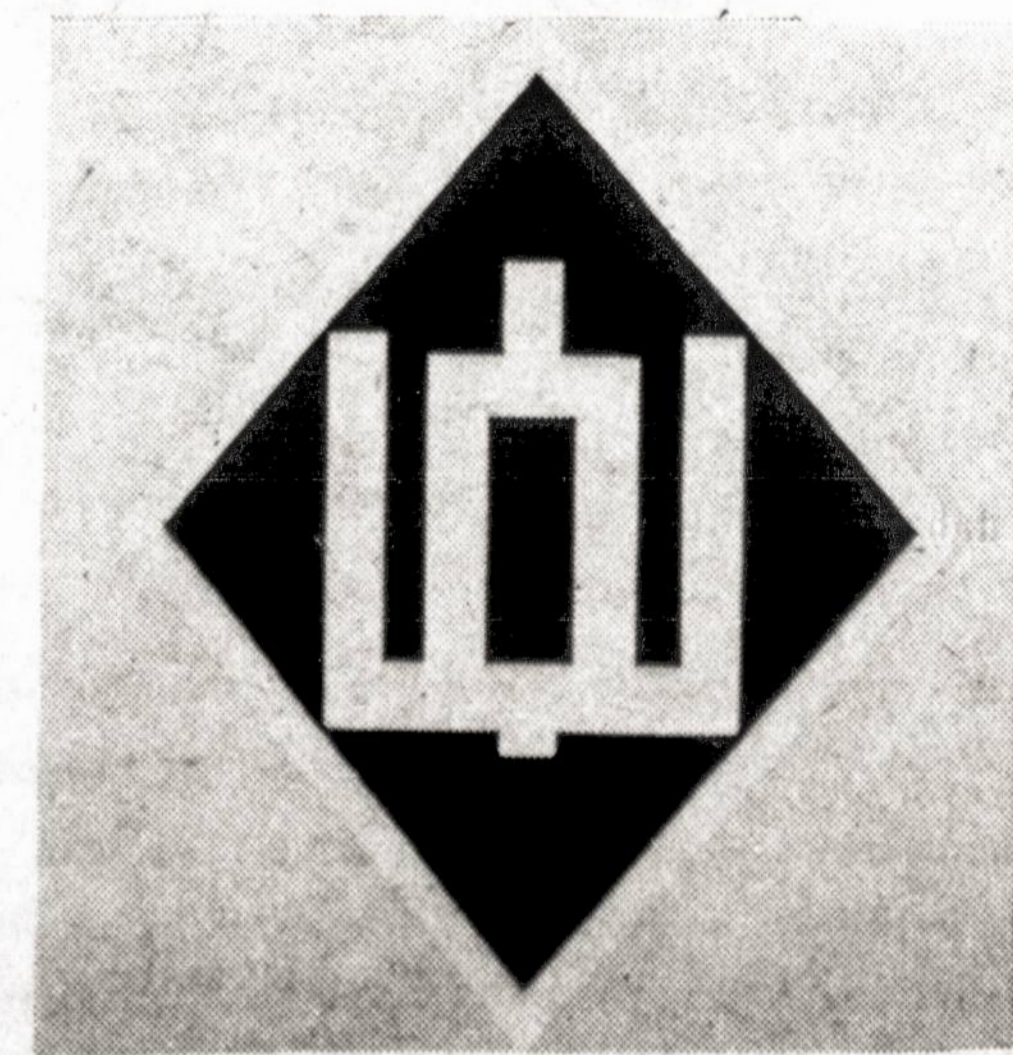
* CITIZENS CONCERNED FOR HUMAN RIGHTS - tai Bostono lietuvių organizacija, kuri rūpinsis ginti politinių pabėgėlių teises. Šios organizacijos vadovai daugiausia studentai.

* PAULIAUS AUGIAUS mirties dešimmetis Chicagoje buvo gražiai primintas. Šio nuostabaus dailininko netekimas - didelis nuostolis lietuvių kultūriniame gyvenime. Niekas kitas taip ryškiai nepavaizdavo jo numylėtos Žemaitijos, kaip jisai savo grafiniuose darbuose. Gruodžio 13 d. Jaunimo Centre, Lietuvių Foto Archyvas pasirūpino, kad Pauliaus Augiaus kūryba būtų plačiai nušviesta, o jo kūriniai buvo rodomi ekrane.

NENUILSKIME

Visų laisvojo pasaulio lietuvių pareiga dirbti Lietuvos laisvės rytojui. Aukodami Tautos Fondui remsim šio darbo vykdytoją VLIKą.

Aukas prašome siųsti: Lithuanian National Fund, 64-14 56th Rd., Maspeth, N.Y. 11378.

Kalėdinio Vajaus metu dirbkim Lietuviškos Šeimos garbei

Greitai atsiliopkit į SLA Vajaus Komisijos kvietimą. Naujų narių įrašymo paskelbtos taisyklės veikia tos pačios ir organizatoriai gali naujus narius įrašyti. O jų įrašytieji nauji nariai bus įskaityti į SLA Vajų, kurį dabar paskelbė SLA Vajaus Komisija. — Gerbiame Jūsų palankumą. Siųskite naujų narių aplikacijas tokia pat tvarka, kaip buvo iki šio laiko!

Pittsburgh, Pa.

PRISIMINTAS ORO BANGOMIS
JŪRININKAS SIMAS KUDIRKA

Visus lietuvius, kur jie begyventų, sukrėtė šurpas ir liūdesys sužinojus apie Simo Kudirkos, lietuvių jūrininko išdavimą Sovietų Rusijai. Pittsburghe, gruodžio 6 dieną, Povilas P. Dargis, kuris jau 37 metus veda Lietuvių Radio Programą, davė specialią programą iš WPIT radio stoties, dedikuotą jūrininko Simo Kudirkos bylai nušviesti ir pareikšti protestui prieš jo išdavimą. Programa pradėta iškilnių ceremonijų, kurios buvo atliekamos karo invalidų Lietuvoje, Karo Muziejaus sodelyje Kaune prie Nežinomo Kareivio kapo. Po to išgirdome pareiškimus minėtu reikalu JAV Senatoriaus Richard S. Schweiker, ukrainiečių atstovo inžinieriaus Michael Tymiak ir SLA prezidento Povilo P. Dargio.

Savo kalbose jie pasmerkė Amerikos laivo pareigūnus, kurie išdavė lietuvių jūrininką Simą Kudirką ir griežtai reikalavo, kad Amerikos vyriausybė istortų šį įvykį ir kad ne tik nuhaustų išdavėjus, bet sykiu reikalautų, kad panašūs išdavimai nepasikartotų ateityje. Tie, kurie klausėsi šios Lietuvių Radio programos, ne vienas apsiplėdė ašaromis, girdėdami apie žiaurų pasielgimą su lietuvių jūrininku Simu Kudirka. Esame tikri, kad visi lietuviai, pakels savo balsą dar tvirtesnei kovai už laisvą lietuvių, už laisvą ir nepriklausomą Lietuvą.

* K.P. DEVEIKIS, SLA žymusis veikėjas iš Cicero, Ill, prieš kiek laiko buvo nuvykęs į Arizoną, ten apvedino savo anūkę Sandrą, o taip pat pasidžiaugė puikiais citrusų vaisiais kaip matome šiame paveiksle. Bet dabar jis vėl savo nuolatinėje gyvenamojoje vietoje, vėl dirba lietuvišką darbą ir labiausia rūpinasi Susivienijimo reikalais. Besiartinant Kalėdoms ir naujiems 1971 metams, K.P. Deveikis, mūsų laikraščio skiltimis pasinaudodamas siūnčia šiltus sveikinimus savo draugams ir ypatingai SLA veikėjams, kurie kaip jis rašo, dirba didelį tautinį darbą.

Kadangi šiai programai einant oro bangomis buvo gautas pranešimas, jog Chicagoje mirė amžinos atminties Prelatas Mykolas Krupavičius, Povilas P. Dargis, šios programos vedėjas, plačiai nušvietė šio garbingo patrioto nuopelnus Lietuvos Seimuose, jam esant Lietuvos Žemės Ūkio Ministru ir vėliau VLIKo Pirmininku. Amžinos atminties Prelato prisiminimui ir atminčiai buvo sugota "Ave Maria" ir čiurlioniečių ansamblio įrekorduotas "Tėve Mūsų".

Patrijotas

Philadelphia, Pa.

SLA 135 KUOPA

Kuopos valdyba sveikina visus savo narius su Kalėdų šventėmis ir taip pat su Naujais 1971 Metais ir linki laimės bei gero pasisekimo.

Linkime, kad būtumėt sveiki ir 1971 metais daugiau dėmesio kreiptumėt į mūsų Susivienijimą. Būtų labai gerai, jei visi įrašytumėt į SLA nors po vieną naują narį.

Kuopos valdyba šaukia metinį susirinkimą sausio 10 d. Liet. Muzikos svetainėje, 2715 East Allegheny Ave.

Kaip matote, susirinkimas šaukiamas ne pirmą sekmadienį kaip įprasta, bet antrą. Nariai gal atsimena, kad susirinkimas buvo šaukiamas gruodžio 6 d., bet jis buvo atidėtas. Dabar kuopos valdyba maloniai kviečia visus narius ir nares susirinkime dalyvauti, išgirsite valdybos pranešimus apie 1970 m. veiklą. Taip pat bus renkama nauja kuopos valdyba ateinantiems metams. Turime ir daugiau reikalų, kuriuos aptarsime.

Valdyba

Worcester, Mass.

SLA 57tos kuopos svarbus susirinkimas įvyks 1971 m. sausio 7 d., 6:30 val. Vakare.

Gruodžio mėnesio susirinkime negalima buvo išrinkti valdybos dėl mažo skaičiaus atsilankiusių narių.

Gal būt turėsime pakeisti susirinkimų dieną ir valandą. Yra nusiskundimų, kad vakarais dėl įvairių padaužų ir plėšikų, nariai baiminasi išeiti iš namų.

Nariai prašomi ateiti nors pradžioje metų, kad galėtume aptarti kuopos reikalus, kad valdyba, turėdama narių įgaliojimą, galėtų pasirošti darbu.

J. Krasinskas
SLA 57 Kuopos Sekr.

ANSONIA, CONN.

SLA 66 kuopos susirinkimas įvyks sausio - Jan. 10 d., I val. po pietų įprastoj vietoj.

Pradedant naujus metus yra svarbu, kad visi nariai atsilankytų susirinkime ir pasistengtų pagyvinti kuopos veikimą. Atsiveskit naujų narių prirašyti prie Susivienijimo. Užsimokėkit savo mokesčius, nes kolektoriai neis kolektuoti. Užsimokėkit patys ar paduokit fin. sekr. Barbara Ulevičius, 55 Franklin Str., Ansonia.

Kuopos Valdyba 1971 metams tokia: pirm. Charles Stefon-Steponavičius, vicepirm. Ona Čeplinskienė, fin. sekr. Barbara Ulevičius, prot. sekr. Juozas Marchulonis, išd. Antanas Baranauskas, išd. glob. Juozas Draugelis ir Evaldas Figoras, maršalka Antanas Jankauskas.

Kviečia Valdyba

Shenandoah, Pa.

SLA 23 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks Sausio-January 3 dieną, sekmadienį, Lietuvių Vėtaranų namuose, 216 N. Main Street.

Susirinkimas prasidės 12 val. Susirinkimas bus gana svarbus. Finansų sekretoriaus J. Urbono iškeltas klausimas; jis nuo sausio mėnesio atsisako iš sekretoriaus pareigų.

Kviečiami visi kuopos nariai dalyvauti šiame kuopos susirinkime ir užsimokėti duokles.

Kuopos Izdininkas Viktoras
Visockis

Detroit, Mich.

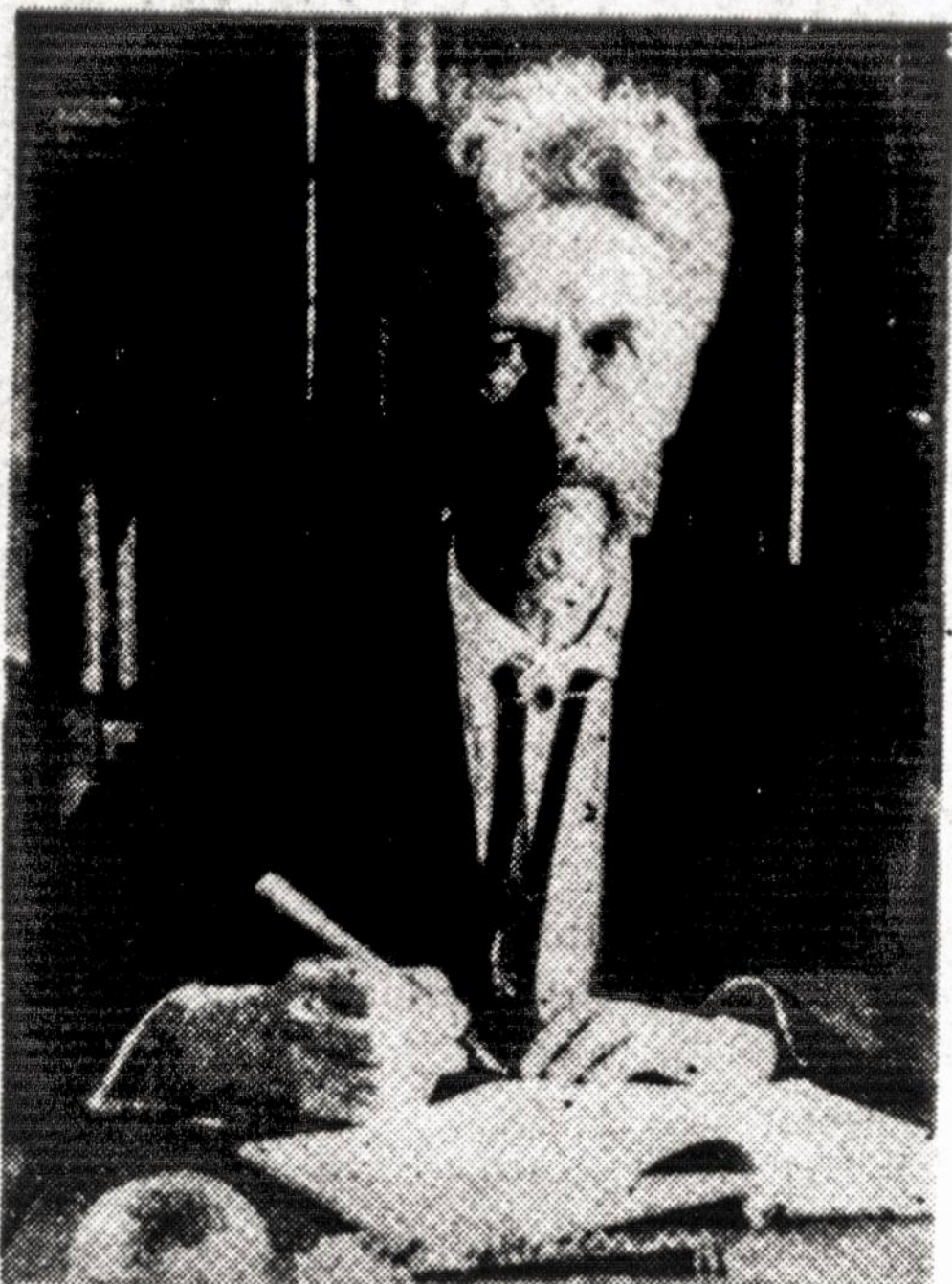
SLA 352 kuopos susirinkimas, įvykęs gruodžio 6 d. Lietuvių Namuose buvo ne gausus ir kuopos valdyba 1971 metams nebuvo renkama. Pasilikta prie Felikso Motuzos pasiūlymo, kuris skamba taip:

-Kuopos valdyba rinkti ir ją įvesdinti 1971 m. sausio 3 d. susirinkime. Taip pat tą dieną kuopos valdybos nariai atliks ir metinius raportus. Visi esantieji susirinkime nariai su tuo sutiko.

Kuopa kviesdama susirinkimus ar rengdama kurį nors rengimą ar pikniką, garsinasi per radio valandėles - "Amerikos Lietuvių Balsas" ir "Lietuviškos Melodijos", taip pat ir laikraščiuose - Dirboje, Naujienose ir Drauge, ir įvertindama jų patarnavimą, paskyrė jiems aukas: "Amerikos Lietuvių Balsui" \$ 10.00, "Lietuviškom Melodijom" \$ 10.00, Dirvai, Naujienoms ir Draugui po \$ 5.00.

Tėvynė 3

Rašytojo Vydūno savotiškumai

Vydūnas prie savo rašomojo stalo.

Dirbdamas įvairiose Lietuvos mokyklose mokytoju, o kai kur ir joms vadovaudamas, kultūriniam gyvenimui pagyventi, kartais pasikviesdavau, be kitų žymių asmenybių, ir Vydūną, kad jis mokiniams ir nemokiniams kai ką pakalbėtų, pasidalintų savo mintimis, įlietu jį jų širdis hunaniškų idėjų. O Vydūnas Lietuvoje ir tada jau buvo gerai žinomas, ypatinga, patraukli asmenybė.

Vydūną esu kvietęs į Žemaičių Naumiestį ir į Kretingą. Į Naumiestį Vydūną prašiau atvykti 1925 metų pabaigoje. Jis gruodžio 12 d. vidurinės mokyklos salėje skaitė paskaitą tema: "Kultūros plėtotė", o gruodžio 13 d. - "Sielos kultūra". Abi dienas klausytojų prisirinko pilnutėlė salė. Visi domėjosi paskaitomis, norėjo pamatyti patį Vydūną.

Vydūnas gruodžio 12 d. atvyko į Naumiestį apie 16 val. Pakvietėme prie padengto stalo. Apmetęs akimis ant stalo išdėstytus valgius, pasirinko, kas jam reikalinga pagal mitybos kolorijų kiekį ir daugiau nieko nebeėmė. Ant stalo buvo ir mėsinių valgių, bet Vydūnas ir raginamas jų nevalgė. "Aš liavonų nevalgau" - pasakė ir pasisakė esąs vegetaras.

Besikalbant apie maitinimąsi, Vydūnas pažymėjo, kad Lietuvoje mūsų žmonės daug valga. Galima esą prasimaitinti žymiai mažesniu valgio kiekiu. Vydūnas aiškino, kad persisotinimas slopinas žmogaus dvasines jėgas. Mažiau besimaitinančio žmogaus jėgos esančios lėkšesnės, ideališkesnės ir patsai žmogus tobulesnis. Jis sakė, kad bulvė žmogui esanti maistingesnė už kiaušinį. Patarė, ko valgant nereikia maišyti: pieno - su kiaušiniiais, daržovėmis ir mėsa. Galys įvykti apsinuodijimas. Papasakojo, kokią duoną jis sau kepa: malti, nesijoti kvietiniai miltai, medus, ir berods, grietinė ar kitas kokis riebalas. Patarė valgyti medų, riešutus. Vietoj tikros arbatos Vydūnas siūlė vartoti tarkuotas džiovintas morkas, obuolių žieves ar šiap kokias žoleles.

Vydūnas maitinąs du kartus per dieną. Paskutinis maitinimasis - antrą valandą (vidudienį).

Kada mes jį pasikvietėme į Kretingą (tai buvo 1934 metais) jis atvažiavo jau po įprastinių savo pietų. Tada jis, laikydamasis savųjų mitybos principų, valgyti jau atsisakė, pareikšdamas: "Po antros valandos aš jau nieko nevalgau". Prašomas jis pridūrė: "Paimsiu mažumą drėgmės", ir suvalgė truputį kompoto. Kai, eidamas pro mokyklos sargo butą, pamatė lovyje sūdomą mėsą, Vydūnas lyg ir išgastingsi ištarė: "Einam - čia liavonas".

Pasakojo, kad jis sirgęs sunkia džiovos formo, net krauju spiaudęs, bet vegetariškai maitindamasis, vartodamas vaistažoles, sportuodamas, grynu oru kvėpuodamas, visai išsigydęs.

Arklys minta augaliniu maistu, o kiek jis yra pajėgus, - aiškino Vydūnas.

Vydūnas buvo kuklus, paprastas, neiškojo sau ypatingų patogumų, nenorėjo būti daugiau už kitus aukštinamas, iškeliamas.

Kai nuvažiuo į Kuliešų siaurojo geležinkelio stotelę jo pasitikti, rogėse norėjom jį pasodinti kiek patogesnėje vietoje, tačiau jis niekaip nesutiko ten sėsti, o pasirinko kuo paprasčiausią vietą: atsisėdo atbulas, susiritęs ant savo miegamojo maišo.

Naumiestyje pamatęs iškabintą skelbimą, kuriame, be kita ko, buvo parašyta, kad į Naumiestį atvyksta "Prūsijos lietuvių patriarchas", jis paskaitęs susiraukė man: "Nereikėjo taip rašyti".

Kada jam nakvynei rūpestingai buvo paruoštas guolis, jis paprašė viską nuo lovos nuimti, paliekant tik čiužinį. Pasiėmė jis atsivežtąjį pilkos drobės maišą, perrištą paprasta virvele, ir mažytę knygos dydžio plokščią pagalvėlę, pripildytą paparčių lapų, aiškindamas, kad jie teikia geresnį miegą. Pasiklausė, kur šiaurė, ir, atsukęs galvą į tą pusę atsigulė.

Mano žmona, matydama, kad nehygieniška vežiotis niekuo neapsaugotą miegamąją patalynę, pasiūvo jam iš lininės kaimiškos drobės kelionmaišį. Vydūnas už tai jai labai buvo dėkingas, grįžęs net padėkos laišką parašė. Naumiestyje mes turėjome pusantrų metų dukraitę. Stebėjome, kaip greit Vydūnas su ja susigyveno, susižadė, lakstė su ja lyg mažas vaikas, lengvu žingsniu galais pirštų bėgiojo, tai pritūpdamas, tai pasistiepdamas, slapstėsi. Pastebėjęs ant grindų menkiausią šapelį, ima jį dviem pirštais ir deda į jam skirtą vietą.

Vydūnas vilkėjo naktinio sukirpimo marškiniiais - tokiais, kad jo kaklo nevaržytų, pasirišęs tautine juostele.

Po paskaitos Vydūnas išėjo į lauką daryti gilaus oro iškėpimo ir įkvėpimo, pats vis pasilenkdamas ir vėl išsitiesdamas, rankas iškeldamas ir vėl nuleisdamas. Po to bėgo prieš kalnelį. Jis sakėsi Klaipėdoje jaunų bėgikų lenktynėse laimėjęs pirmą vietą. Vydūnas, nors ir senyvo amžiaus, buvo labai lengvas, liesas.

Pagal Vydūno įsitikinimą galima įžiūrėti žmogaus sielos būseną, jo gabumus iš jo veido išraiškos ir rankų linijų. Mano žmonai pavyzdžiui, pasakė, kad ji turinti neišsivysčiusį talentą.

Jonas Kirlys, nusipelnęs pedagogas, išmokslinęs ir išauklėjęs šimtus lietuvių jaunuolių, pats žinomas kaip lietuvių periodinių leidinių vienas žymiausių kolekcionierių. Jo pastabos apie Vydūno asmenį ypatingai mums reikšmingos.

MOKSLININKŲ MIRTYS VILNIUJE

Lietuva neteko kalbotyros žinovo - Jono Kazlausko.

"Literatūra ir Menas" paskelbė apie netikėtą mokslininko, pedagogo, filologijos mokslų daktaro, Vilniaus universiteto lietuvių katedros profesoriaus mirtį. Jo nuopelnai lietuvių kalbotyrai labai dideli. Baltistikos mokslui J. Kazlauskas buvo ypatingai nusipelnęs savo darbu "Lietuvių kalbos istorinė gramatika". Mirtis jam neleido baigti stambaus veikalo "Baltų filologijos įvadas".

J. Kazlausko mirtis netikėta. Apie tai okup. Lietuvoje plačiai kalbama, ypač, š.m. spalio mėn. Kazlauskui staiga Vilniuje dingus.

Tuo pačiu metu paskelbta ir apie kito kalbininko, Kazio Umbraso mirtį. Jis buvo filologijos mokslų kandidatas. (E.)

"THE WASHINGTON POST" aprašė Latvijos Lietuvos pasiuntinybių Washingtono ir Estijos konsulato New Yorke veiklą ir pažymėjo, kad amerikiečiai nenumato tos veiklos varžyti, nors, esą, tų pasiuntinybių energingi veiksmai kartais teikia rūpesčio. Čia nurodyta į Lietuvos pasiuntinybės žygius Brazinskių reikalu, nors, kaip rašo dienraštis, sovietai teigė, kad tie lietuviai - sovietų piliėčiai ir turėtų būti sugrąžinti. Rusai būvę nepatenkinti ir pabaltiečių diplomatų atsilankymu vienoje ligoninėje, JAV-se, ten atsідurus pabėgėlei iš Baltijos kraštų. Ji buvusi skatinama pasitraukti į Vakarus. (E.)

PAVERGTŲJŲ TAUTŲ SAVAITĖ D. Britanijoje rengiama jau dveji metai, - ją organizuoja Britų Lyga už Europos laisvę. Ji palaiko glaudų ryšį su pavergtų tautų atstovais Anglijoje. Lietuviams atstovauja D. Britanijos Lietuvių Sąjunga.

Šiais metais, kaip Eltai pranešta, Pavergtų Tautų Savaitė pradėta minėti lapkričio 22 d. ir baigta lapkričio 28-29 d. Lapkričio 22 d. įvyko pamaldos įvairių religijų atstovams Londone. Lietuviai dalyvavo su trispalvėmis, lietuvaitės su tautiniais drabužiais.

Lapkričio 23 d. Howard viešbuty įvyko spaudos konferencija. Čia lietuvius atstovavo DB Liet. S-ga. Buvo išdalinta informacinė medžiaga. D. Britanijos min. pirmininkui įteikti memorandumai - lietuvių vardu raštas įteiktas lapkričio 25 d. Lapkričio 24 d. įvyko priėmimas britų parlamento rūmuose - dalyvavo parlamento nariai, B. Lygos ir pavergtų tautų atstovai. Lapkričio 28 d. Chelsea Old Town Hall, Londone, įvyko mitingas Pav. Tautų Savaitėi atžymėti. Ir čia lietuvis dalyvavo su tautiniais drabužiais. Lapkričio 27 d. Baltų Taryba Latvių Namuose buvo surengusi priėmimą. Buvo paskaita apie komunizmą britų universitetuose. (E.)

* SOVIETAI paskyrė 2000 ginkluotų karinių sargybinių, kurie lydės lėktuvus, skrendančius arti rubežiaus arba pakylančius iš svetimų aerouostų. Jiems įsakyta be atodairos šaudyti, jeigu kas nors mėgintų sovietų lėktuvą priversti nutūpti svetimoje teritorijoje.

* JAMES CROSS, britų diplomatas, kurį buvo pagrobę Quebeco separatistai ir išlaikė 60 dienų nelaisvėje, dabar jų paleistas. Pasiekęs laisvę Cross pareiškė - Pirmą kartą matau saulę po šešių dešimtų dienų tamsos.

SLA PILD. TARYBOS SUVAŽIAVIMO PROTOKOLAS

(IŠ PRAEITO NUM)

12. Sekretorius A.Budreckis perskaitė Vajaus komisijos raportą:

SLA Lietuviškos Šeimos Vajaus Raportas

Po 1970 m. seimo įvyko keli Lietuviškos Šeimos Vajaus komisijos pasitarimai. Buvo nutarta ieškoti naujų organizatorių ir sustiprinti SLA propagandą ir informaciją draugiškoje spaudoje.

Vykdamas nutarimus, pakvietėm 16 rašytojų-spaudos bendradarbių rašyti straipsnius apie Susivienijimą Dirvoje, Keleivyje, Naujienose ir Sandaroje. Brolių Diržio ir Michelsono straipsniai jau tilpo Dirvoje ir Keleivyje. Susilaukėm ir kitu rašytoju sutikimus rašyti straipsnius.

Sekanti medžiaga buvo paruošta ir nusiųsta SLA veikėjams bei numatytiems organizatoriams:

1. Kaip suorganizuoti SLA Kuopą (Instrukcijos);
2. How to Organize A Lodge of the Lithuanian Alliance of America
3. Aplinkraštis Kuopoms ir Organizatoriams Vajaus Reikalu (Angliškai ir Lietuviškai).

Visom kuopom ir visiems organizatoriams buvo išsiųstos anketos, kuriose turi būti pažymėti prospektai, kuriems reikėtų siųsti Tėvynę susipažinimui. Susilaukėm 50 adresų. Juos įtraukus į Tėvynės prenumeratorių iš karto laimėjome 3 naujus narius. Įtraukiant prospektus į Tėvynės prenumeratorių, jiems išsiunčiame laišką, kuriame išdėstyta kame dalykas.

Vajaus reikalais buvo išsiųsti memorandumai 3, 4, 5, 6 ir 7 apskričio pirmininkams.

Buvo paruoštas projektas kokiomis sąlygomis priimti tautinių šokių grupes į SLA kuopos teisėmis.

Kad organizatoriai būtų paskatinti veikliau dirbti SLA centras patikrino ir išmokejo visiems organizatoriams atlyginimus ir prizus už Lietuvybei išlaikyti ir Lietuviškos Šeimos vajų metu įrašytus narius. To pasekoje, organizatoriai jungiasi į vajaus darbą su entuziazmu.

Paprašėm lietuvių visuomenės veikėjų, kad jie parašytų trumpos atestacijas-testimonials apie Susivienijimą. Buvo kreiptasi į 16 visuomenininkų. Šeši teigiamai atsiliepė su atestacijomis, kurias galime panaudoti spaudoje ar išspausdinti atskira brošiūra.

Rugsėjo 19-21 d.d. teko SLA sekretoriui būti Bostone, kur jisai tarėsi su SLA viceprezidentu Chapliku, organizatoriais Klimu, Tumavičiene, Andriulioniu ir kitais vajaus reikalu.

Bendrai imant, Lietuviškos Šeimos Vajaus reikalai lėtai eina. Štai duomenys apie vajaus pasėkmes:

1969 metais tarp kovo ir gruodžio mėnesių naujų narių - 60.

1970 metais nuo sausio 1 d. iki spalio 30 d. įrašėm - 54 suaugusius ir 28 vaikus.

Iš viso nuo Lietuviškos Šeimos Vajaus pradžios iki 1970 m. spalio 30 d. įrašėm 142 naujus narius.

Lietuviškos Šeimos Vajaus Komisija

Prezidentas P.P.Dargis papildė raportą: paaiškindamas kokias sąlygas buvo pasiūlyta generaliniams organizatoriams.

Dr. Biežis pateikė raštišką pasiūlymą vajaus reikalui. Po diskusijų Pild. Taryba pavedė Vajaus komisijai išstudijuoti pateiktus pasiūlymus.

13 Ligoje pašalpos blankų pakeitimo klausimą pareferavo dr. Biežis. Adv. Bredes padarė pastabą, kad reikėtų įtraukti maldautojo pareiškimą pirmon vieton pašalpos blankoje. Dr. Biežis paaiškino, kad gydytojo informacija ir pastabos nustato sirgimo laikotarpį. Dr. Biežiui įnešus, A.Chaplikui parėmus, Pildomoji Taryba nutarė pakeisti dabartinę blankų išpildymo procedūrą šitaip: nauja pašalpos blanka įvedama vietoje dviejų senų blankų. Naujosios pašalpos blankos tekstas toks:

Side One:

Disability Benefit Department

Lithuanian Alliance of America
307 West 30th Street, New York, N.Y. 10001

REQUEST FOR PAYMENT OF DISABILITY BENEFIT
(Must be completed by Claimant)

Name..... Cert. No. Lodge No.
Address.....

I hereby declare that during my disability I fulfilled all the requirements as prescribed by the Constitution and By-Laws, and hereby request payment of disability benefit due me.

- a) Nature of disability?.....
- b) Treated home or in hospital?.....
- c) My occupation is.....
- d) Physician called.....
- e) Attending Physician (Name and Address).....

I release and discharge the Alliance from all claims and demands for above described illness, after I have been paid benefits due me.

Claimant's signature.....
Address.....

LODGE CERTIFICATION

Lodge No.
Date

The undersigned hereby certifies that member applied for disability benefits from (date)

I, as financial secretary, certify above-named member was not suspended and his membership dues are paid up to (date) entitling him to disability due him.

Secretary's remarks:

Financial Secretary.....

Side Two

Disability Benefit Department

Lithuanian Alliance of America
307 West 30th Street, New York, N.Y. 10001

ATTENDING PHYSICIAN'S FINAL REPORT

Every question must be fully answered to assure patient's right to obtain disability benefit.

Date

I hereby certify that I have attended and that the following answers are true to the best of my knowledge and belief:

1. Date and place patient first consulted me.....
2. Number of treatments and dates
3. Was patient confined to hospital Name of Hospital
4. Final diagnosis and complications if any
5. If surgical operation was performed give nature of operation
6. Between what dates was claimant totally disabled solely as a result of this disability?
From to
7. In your opinion was the cause or extent of injuries or illness or the period of disability influenced by any disease, impairment, infirmity, intoxicants, narcotics or drugs?

If so, please explain

Signed M.D.

Street and Number City State

Degree

14. Sekretorius A.Budreckis pranešė apie senąją Financial Publishing Company saskaitą. E.Mikužiūtei įnešus, dr. S.Biežiui parėmus, Pildomoji Taryba nutarė pavesti sekretoriui ir teisiniam patarėjui išrišti šią klausimą Susivienijimui geriausiu keliu.

15. Miklo prašymo reikalui, A.Chaplikui įnešus, J.Mileriūtei parėmus, Pildomoji Taryba įgaliojo izdininkę, sekretorių ir teisinį patarėją susisiekti su Miklu ir reikalą išspręsti.

5 Tėvynė 5

SVEIKATOS SKYRIUS

ŠI SKYRIŲ VEDA SVEIKATOS KOMISIJA:

Dr. Petras Zalatoris

Dr. A. Gusen

Dantys ir reumatas

Reumatų, širdies ir kraujo apytakos ligomis sergančius ligonius vidaus ligų gydytojai dažnai nukreipia pas stomatologus. Atrodo, ką turi bendro nesveikas dantis su širdimi? Ir vis dėl to labai daug: per nesveiką, kariozinį dantį įvairios infekcijos gali pasklisti visame žmogaus organizme ir sukelti įvairius susirgimus.

Šiuo metu dar tiksliai nežinoma, kodėl genda dantys - atsiranda kariesas. Dauguma mokslininkų mano, kad tai įvairių bakterijų veiklos tam tikromis cheminėmis sąlygomis pasekmė. Kai cukraus, bulvių, ryžių, pieno, duonos, angliavandenių palieka ant dantų, po kurio laiko prasideda jų puvinimas. Pūvant susidaro įvairių rūgščių, kurios pradeda ardyti stipriausią danties sluoksnį - emalį. Praardžiusios emalį, jos spraudžias giliau, į mažiau atsparų danties sluoksnį - dentiną. Dabar jau pradeda veikti ir nuolat burnoje esančios bakterijos.

Gendant emaliui, skausmo nejaučiama (jame nėra nervų šakelių). Pradėjus gesti dentinui, atsiranda nedidelis skausmas. Dantis pasidaro jautrus šalčiui ir šilumai. Bakterijos skverbiasi giliau į dentiną ir pasiekia danties vidų - pulpą, kurioje yra nervų šakelių ir kraujagyslių. Tada danti labai skauda, kol jis apmiršta. Negyvo danties nebeskauda, tačiau jame susidaro idealios sąly-

gos bakterijoms veistis. Jos dabar gali prasisverbtį net iki žandikaulio ir sukelti kaulo uždegimą. Jei uždegimas pasidaro pūlingas, ištinsta žandas. Kartais toks uždegimas apsiriboja tik danties šaknies viršūnėle, prie kurios susidaro žirnio didumo pūlingas židynys.

Infekcijos židynys nuolat nuodija organizmą. Todėl dažnai nuo mažos skylutės dantyje prasideda reumatas, širdies, inkstų, kraujo apytakos, skrandžio, žarnyno susirgimas ir net akių ligos.

Priešingai kitiems žmogaus kūno audiniams, karieso pakenkti danties audiniai patys neužgyja. Kariesas nepagydomas, galima tik sustabdyti jo plėtimąsi į gilesnius danties audinius ir sugadintas vietas užpildyti įvairiomis medžiagomis.

Šių laikų medicinoje dantis su pakenkta pulpa dar nėra prarastas organas. Nesveika pulpa išimama ir išgydomos dantų šaknys. Tačiau dažnai praleidžiamas momentas, kada tokį dantį dar galima pagydyti.

Kol kas dar nėra galutinai išaiškintos dantų gedimo priežastys ir nesurastos priemonės jiems apsaugoti nuo šios ligos. Geriausias "vaistas" tebėra normali mityba, nuolatinė burnos priežiūra, nepavėluotas dantų gydymas. Dantis turi kas 6 mėnesius patikrinti gydytojas stomatologas.

Simo Kudirkos tragedija

TEBĖRA AKIVAIZDOJE

Kur begyventų lietuviai, o jų dabar randame lygiai visuose žemės kontinentuose - nepaprastu jautrumu pergyvena didžiąją nelaimę Simo Kudirkos - laisvės siekusio ir jos vietoje sulaukusio kankinimų ir virvių nuo galvos iki kojų. Bet ką besakyti apie tėvynainius likusius pačioje Lietuvoje, o gyvenančius toje niūrioje slogučio atmosferoje, nuo kurios kaip tik bandė pabėgti Simas. Ūmai visas pasaulis Simo tragediją sužinojo ir gaivalingu būdu reikė jam brolišką užuojautą. Tik Lietuvoje gyvenantieji tėvynainiai buvo priversti savo jausmus slėpti. Tačiau ir jie buvo gerai informuoti kas atsitiko Simui. Voice of America įvairiomis kalbomis Simo Kudirkos tragedijos dienomis plačiai skelbė šią gėdingą istoriją ir teikė pilnas informacijas. Vienas pranešimų Voice of America šiuo reikalu buvo baigtas tokiais žodžiais: Tuo tarpu tenka pasakyti, kad pabėgti mėginusio lietuvio jūrininko byla akivaizdžiai rodo, kad anapus geležinės uždangos, laisvė yra paniekinta ir komunistų pagrindinė žymė yra brutalumas.

LATVIO BRIEZE PARODYMAI

Jis, įvykio metu buvęs laive, pasakojo

abejingas. Latvius Brieze jam tada pasakęs: -Ar jūs žinot kas laukia šį jūrininką? - Ką gi, aš nieko negaliu padaryti. Toks buvo kapitono atsakymas.

Labai keista, kad asmenys, kurie Washingtone sakosi nieko nežinoję apie šį įvykį, tikrumoje vis dėlto buvę painformuoti. Jie aiškinasi ir nesąžiningai meta kaltę kitiems, žemesniems, kad, girdi, informacijos nebusios pilnos.

SIMO KUDIRKOS UŽRAŠAI

Latvis Brieze, duodamas savo parodymus kongreso komisijai atėjo su advokatu Pul Zumdakis ir šiam bubo leista susipažinti su Simo Kudirkos daiktai, kurie liko amerikiečių laive. Ten jis rado Simo ranka parašytus tokius žodžius lietuvių kalba: "Žmogus gimęs urve negali suprasti ir įvertinti laisvės. Žmogus, kuris trokšta laisvės, jis turi gauti laisvę. Ar didelis pavojus, ar didelė auką dėl laisvės - net numirti."

Advokatas rado daug kartų minėtus Simo laiškus, telegramą nuo tėvų iš Lietuvos, fotografijas, bet jokių pinigų, nei dviejų, nei trijų tūkstančių ten nėra. Tad dar kartą paneigiamas sovietų begėdiškas melas, apie Simo neva pavogtus pinigus.

* BOSTONO lietuvių jaunimas lankėsi admiralo William Ellis, kurio parėdymu buvo išduotas jūrininkas Simas Kudirka, įstaigoje. Tačiau admiras šios delegacijos nesiteikė priimti. Tada lietuviai jaunuoliai surašė admiralui dešimtį klausimų ir paliko juos žiniai. Tie klausimai buvo vėliau perduoti kai kuriems laikraščiams ir jų išspausdinti. Lietuviai admiralo Ellis būstinę pikietuoja nuo lapkričio 30 dienos ir žada ją pikietuoti iki to laiko, kol admiras iš savo pareigų nepasitrauks.

* DR. K. BOBELIO, ALT-os pirmininko rūpesčiu, lietuvių atsakingų asmenų delegacija lankysis pas Transporto sekretorių Volpe.

* ROBERT GRIFFIN, Mich. Valstijos senatorius, savo pareiškime sako: "Mēs niekada neturim pamiršti, kad šis šalis nuvo sukurta milijonų žmonių, kurie emigravo į šį kraštą, siekdami laisvės." "Aš žinau, kad Amerikos lietuviai yra nepaprastai įžeisti ir suerzinti."

* BRADFORD MORSE, kongresmanas sako: "Aš negaliu įsivaizduoti, kad gali būti toks amerikietis, nesvarbu kokias pareigas jis atliktų, kad jis leistų savo laive svetimiems mušti ką jie nori."

* LIETUVOS KARIUOMENĖS šventė 8591 LS kuopoje Schwetzingene, Vak. Vokietijoje, įvyko lapkričio 23 d. Dalyvavo beveik visi šios kuopos lietuviai kariai. Įvadinę kalbą pasakė majoras J.K. Valiūnas. Apie Lietuvos kariuomenę paskaitą skaitė diplomuotas teisininkas Justinas Lukošius.

VENECUELOS SPAUDA, pvz. "El Universal" ir kiti laikraščiai pasmerkė sovietų invazijos į Čekoslovakiją sukaktį. Gyventojams Venecueloje buvo išdalinti lapeliai su šūkiu: "Tegyvuoja laisvoji Čekoslovakija, pašalinkite komunistus - imperialistus". (E.)

Tėvynė 6

Background of Brazinskas Escape

The diverting of the Soviet plane to Turkey was not an act of "air piracy" but the most recent in a long series of acts of political resistance ever since the Soviet invasion and occupation of Lithuania in 1940. The political escapees, Pranas Brazinskas, 46, and his son Algirdas, 19, are therefore bona fide political refugees.

Mr. Brazinskas had been sentenced by the Soviet authorities to hard labor and exiled to Uzbekistan. His action can be understood only against the background of the following facts:

* Lithuanians are a non-Slavic people, with a language and history distinct from Russia's.

* The forcible incorporation of Lithuania into the Soviet Union, agreed upon by Stalin and Hitler in their pact of August 1939, has not been recognized by many Western powers, including the United States. Diplomatic representatives of free Lithuania continue functioning in Washington and other European and Latin American capitals. In the eyes of International Law, Lithuania today is not an organic part of Russia or the Soviet Union, but an occupied country.

* Soviet mass deportations, especially those of 1941 and 1945-50, have cost Lithuania about 400,000 inhabitants. A large part of these deportees have perished in the Soviet forced labor camps. An estimated over 100,000 are still detained in the eastern parts of the USSR and not allowed to return to their homeland.

* Most of these deportees had not been charged with any specific "crime". They were uprooted in an effort to deprive Lithuania of its political and intellectual elite as well as to break the peasantry's resistance to forced collectivization. Large numbers of Russian settlers have been moved into Lithuania to replace the deportees.

* Soviet genocidal policies have evoked

fierce resistance in Lithuania, as shown by the armed uprising of 1941 and the anti-Russian guerilla war of 1944-1952.

BRAZINSKAS CASE - LATEST DEVELOPMENTS

These were the latest developments in the case of Pranas and Algirdas Brazinskas, the Lithuanian escapees from the USSR, at the time the Bulletin went to press:

* The Turkish Foreign ministry disclosed on October 30th that President Cevdet Sunay had informed the Soviet President, Nikolay Podgorny, that the question of the hijackers would be handled "within the framework of Turkish law".

* Turkish lawyers are active in organizing the defense of Pranas and Algirdas Brazinskas.

* The relatives of Brazinskas in California are expecting the escapees to join them in the near future.

* Pranas and Algirdas Brazinskas were visited by a representative of the United American Relief Fund (BALF). During their conversation it was disclosed that Brazinskas was preparing his escape for the last seven years.

STATEMENT BY DEMOCRATIC NATIONAL CHAIRMAN LAWRENCE F. O'BRIEN

For the President of the United States merely to express his outrage over the cruel treatment of Simas Kudirka, the Lithuanian seaman who sought the protection of this country, is simply not enough.

Presidential outrage, official reports, and interim guidelines are of little use to this courageous sailor now. He - and the entire world - can be impressed only by the fact that Simas Kudirka leaped to what he thought was asylum aboard a US ship but was summarily handed back to the Soviet crew for a beating and whatever "justice" may have awaited him.

President Nixon must now - if his "outrage" is to have any meaning - lead the world opinion in demanding from Soviet authorities justice and fair treatment for Simas Kudirka. Every diplomatic effort must be made to ensure that he comes to no further harm because of this incredible treatment by agents of the United States.

Robert Brieze a Latvian (center) was an eyewitness to the brutal capture of Simas Kudirka. Here we see him making a statement concerning said affair.

ILGAI IŠLIEKANTI IR ATMINTINA DOVANA KALĖDOM ENCYCLOPEDIA LITUANICA

361 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS. 02127, TEL.: (617) 268-7730, VAKARE — 282-2750

IŠMOKAMOS APDRAUDOS

December 12, 1970

SIMONAS JAKUBAUSKAS, 43 kp., So. Boston, Mass., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė vasario 12, 1936 m., mirė lapkričio 12, 1970 m. Apdrauda išmokėta velionio žmonai, Emilija Jakubauskas.

FRANCES E. ZALETSKAS, 43 kp., So. Boston, Mass., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė balandžio 8, 1936 m., mirė rugsėjo 26, 1970 m. Apdrauda išmokėta velionės dukteriai, Eleanor E. Gales.

ANELE ZAUGH, 63 kp., Chicago, Ill., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė lapkričio 6, 1925 m., mirė lapkričio 7, 1970 m. Apdrauda išmokėta velionės sūnui, Alexander Grega.

MIKAS STANIONIS, Schenectady, N.Y., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė balandžio 1, 1923 m., mirė lapkričio 3, 1970 m. Apdrauda išmokėta velionio žmonai, Adele Stanionis.

VINCAS VILIMAVIČIUS, 211 kp., Mahanoy City, Pa., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė lapkričio 4, 1917 m., mirė lapkričio 27, 1970 m. Apdrauda išmokėta velionio sūnui, Victor Wilimavicius.

ANDRIUS JASULAITIS-SOLIDIS, 221 kp., Duryea, Pa., gimęs Duryea, Pa. Prie SLA prisirašė gruodžio 12, 1930 m., mirė lapkričio 22, 1970 m. Apdrauda išmokėta velionio žmonai, Regina Jasulaitis-Solidis.

Viso \$ 2,232.00

Nuo pradžios šių metų bendrai
viso \$ 125,239.00

IŠMOKAMOS LIGOJE PAŠALPOS

Gruodžio 12, 1970

178. V. Verzbaskas, 12 kp., Naticoke, Pa., sirgo 10 sav. 6 d. \$ 63.45

179. P. Vaiciūnas, 17 kp., Brockton, Mass., sirgo 6 sav. \$ 39.50

180. J. Zienius, 62 kp., Lorain, Ohio, sirgo 12 sav. \$ 81.00

181. B. Gasiliūnas, 87 kp., Omaha, Nebr., sirgo 3 sav. 3 d. \$ 19.26

182. B. Andrusaitis, 173 kp., Lowell, Mass., sirgo 10 sav. 4 d. \$ 38.27

183. A. Billings, 200 kp., Detroit, Mich., sirgo 12 sav. \$ 85.50

Viso \$ 326.98

Nuo pradžios šių metų bendrai
viso \$ 10,839.64

Tėvynė 7

Tėvynė

SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ
AMERIKOJE ORGANAS

63 metai. Nr. 43
1970 December-Gruodžio 18

MIRĖ JOHN VARNES

PADEKA

Jis buvo iš profesijos vaistininkas, gyveno New Yorko srityje ir New Jersey. John Varnes priklausė mūsų Susivienijimui jau nuo 28 metų ir buvo SLA 126 kuopos narys. Savo laiku jo žmona Marie Varnes dirbo SLA centre. Ji mirė pernai, rugpjūčio mėn. John Varnes Lietuvoje, Kuršių kaime, Panevėžio apskr. 1902 metais. Mirė šių metų gruodžio 3 d. ir po bažnytinių apeigų palaidotas gruodžio 7 d. Forest Hills kapinėse.

Mūsų organizacija neteko ištikimo savo nario ir tauraus lietuviu. Po savo žmonos mirties John Varnes savo apdraudęs šešis šimtus dolerių užrašė SLA Moksleivių Fondui.

* STASYS PILKA praeitą savaitę lankėsi New Yorko ir ta proga buvo užėjęs ir į "Tėvynės" redakciją, kur jam buvo pagelbėta atlikti kai kuriuos reikalus, surištus su jo kelione į Europą. "Naujienos" kronikoje pažymėjo, kad Stasys Pilka - Lietuvos valstybinio teatro aktorius-veteranas, rengiasi taip pat aplankyti ir Lietuvą.

* BISMARCK viešbutyje, Chicagoje, įrengta lietuviško stiliaus eglutė papuošta šiaudelių ornamentais. Greta dar yra danų, švedų, vokiečių eglutės. Ten iki Kalėdų ateina daug žmonių pasigrožėti tautinio stiliaus eglutėmis. Lietuviškoji eglutė turinti gerą pasisekimą.

* VINCAS ŠUOPIS, kurie Lietuvoje turėjo gražų ūkį, dabar gyvena Melrose Park, Ill. ir pasidaręs pensininku, pradėjo iš medžio drožinėti tautinio stiliaus papuošalus. Jam tai labai sekasi, jo dirbiniais daug kas pasidžiaugia.

* BERNARDUI BRAZDŽIONIUI jo draugai Chicagoje surengė gruodžio 12 d. iškilmingą šventę. Tuo būdu buvo pažymėtas poeto eilėraščių poezijos knygos "Poezijos Pilnatis" pasirodymas.

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ
1971 METŲ LINKI VISIEMS SUSIVIENIJIMO
LIETUVIŲ AMERIKOJE
NARIAMS

SLA 134-ta MOTERŲ KUOPA

Mirus mūsų pamotei, Domai Blazienei, norim padėkoti dr. A.Snieškai už ligonės priežiūrą ligoninėje, visiems SLA tarnautojams ir SLA 99-tai moterų kuopai už gėles ir mums pareikštą užuojautą. Kun. Pikturai už atsisveikinimo maldas ir palydėjimą į amžino poilsio vietą. Mūsų mielam A.Novickiui - už atsisveikinimo pravedimą. Atsisveikinimo žodį tarusiems: E.Mikužiūtei, M.Kregždieni ir J.Petrėnui.

Dėkojame visiems už užprašytas mišias, gėles ir dalyvavimą laidotuvėse. Poniai Šalinskienei už malonų patarnavimą.

Inga Tumienė, ir Jurgis Blazas

PREZIDENTAS NIXONAS spaudos konferencijoje pareiškė, jog:

- įsakys bombarduoti Šiaurės Vietnamą, jeigu komunistai telks karo jėgas, grąšinančias Amerikos karo daliniams;

- jis gynė savo ekonominę politiką, nors duomenys rodo, kad šių metų bėgyje bedarbių skaičius nuo 3.9% sausio mėnesyje, pakilo lapkričio mėn. iki 5.8% visų dirbančiųjų.

Jis numato, kad bendrai metams bedarbių skaičius bus tik 4.9%.

- Jis atmetė kaltinimus, jog retai susitinka su laikraštinkais, bet jis esąs visada prieinamas spaudos žmonėms, jeigu kas iš jų turi rimtus pasiūlymus.

* HUSAK, Čekoslovakijos komunistų partijos sekretorius centro komiteto susirinkime, paskelbė, kad 20% komunistų partijos narių buvo išmesta po Dubčeko laikų.

* ALEKSANDRAS SOLŽENICINAS, kurio raštai sovietuose nespausdinami ir kuris buvo išmestas iš rašytojų sąjungos, dabar gavęs Nobelio literatūros premiją į Švediją atvykti negalėjo. Bet Švedijos akademijos sekretorius K.Gierow, Nobelio premijų įteikimo metu Solženicino adresu pasakė: "Jis sako mums žodžius, kurie reikalingi mums".

* GELEŽINKELIŲ STREIKAS, kurs buvo itin pavojingas ir galėjo daug žalos visai šaliai padaryti, staiga baigtas, kai geležinkeliečių unijos vadas C.L.Dennis, susitaręs su geležinkeliečių valdybomis pareikalavo, kad nariai grįžtų į darbą.

DIRVA

TAUTINĖS
MINTIES
LAIKRAŠTIS

Isteigtas 1915

6907 SUPERIOR AVENUE CLEVELAND, OHIO, 44103

Gausiai iliustruotas laikraštis, einas 2 kartu į savaitę Trečiadieniais ir penktadieniais

Prenumeratos kaina metams—\$13.00, pusei metų—\$7.00
Susipažinimui—2 savaites siunčiame nemokamai

—Leidžia—

Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija Viltis

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PIRMAS IR GERIAUSIAS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS AMERIKOJE

NAUJIENOS turi savo korespondentus kiekvienoje didesnėje Amerikos lietuvių kolonijoje ir įvairiose Europos bei Pietų Amerikos valstybėse.

NAUJIENŲ prenumerata yra tokia: Chicagoje ir priemiestuose metams - \$20.00, pusei metų - \$11.00, trims mėnesiams - \$6.00, vienam mėnesiui \$2.00. Kitose JAV vietose metams - \$18.00, pusei metų - \$10.00, trims mėnesiams - \$5.00, vienam mėnesiui - \$1.75. Kanadoje metams - \$20.00, pusei metų - \$11.00, vienam mėnesiui - \$2.00. Užsienioose metams - \$21.00, pusei metų - \$11.00, vienam mėnesiui \$2.50.

NAUJIENAS gausite, jei pasiūsite čekį, arba Money Order tokiu adresu:

1739 S. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

KELEIVIS

LITHUANIAN WEEKLY

Aišku, esate girdėję, kad tai laikraštis, kuris jau eina 66-ius metus. Jį vieni geria, kiti peikia, bet visi jį mėgsta skaityti.

Keleivis duoda ir teisinių patarimų, jame rasite gražių apsakymų bei eilėraščių. Jis turi ir moterų skyrių. PRENUMERATA: - METAMS - \$ 7.00.

Užsisakykite KELEIVIO 1971 metų kalendorių.

Jo kaina \$ 1.50.

KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telef.: GRoovehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9

TRYS MODERNIŠKOS KOPYLIČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

NELAIMĖS VALANDOJE
SAUKITE:
S Tagg 2-5043

Matthew P. Ballas
BIELIAUSKAS
Funeral Home

AL. BALTRUNAS-BALTON
Reikalu Vedejas
Notary Public

680 Grand Street
Brooklyn, N. Y. 11211

Telef. 296-2244

SHALINS
(SHALINSKAS)

Funeral Home

84-02 Jamaica Ave.
prie Forest P'way storių
WOODHAVEN, N.Y. 11421

Garbingai apraunaia
laidoruvėms
Kopyčios
visose miesto dalyse

F. W. SHALINS ir
J. B. SHALINS

Tėvynė 8.